

Za horou Velíz a jejími památkami

NA KOLE ZA POZNÁNÍM

Start: Hořovice
Cíl: Rokycany
Délka: 68 km
Náročnost: těžká
Vhodné kolo: trekové, horské

Místo, ke kterému se dnes vydáme, leží blízko hranic Plzeňského a Středočeského kraje. Nenápadný kopec skýtá ale mnohá překvapení a je jen na vás, zda se ho vydáte poznat. Trasa tentokrát vede z vlakového nádraží v Hořovicích na vlakové nádraží v Rokycanech. Rychlíky tu jezdí každou hodinu, k tomu ještě vlaky osobní. Jen u rychlíků, pokud budete cestovat s kolem, si dejte pozor – skoro všechny vyžadují povinnou rezervaci místa na kolo. Trasa nás zavede kromě hory Velíz ještě na dalších několik zajímavých míst, a tak pokud rádi objevujete nová místa a nebojíte se šlápnout do pedálů i v kopcích, máte se na co těšit. Těch objevů v podobě zajímavých míst je tentokrát více.

Hned první zajímavost můžeme vidět ještě v Hořovicích při výjezdu na Tlustice. V jedné ze zahrad po pravé straně po zdolání serpentiny v kopci spatříte žlutého Golema. Pokud nemáte šém, jen si hliněného obra vyfotografujte a můžete pokračovat dál po silnici přes přistávací plochu zdejšího letiště.

Před obcí Žebrák podjedeme dálnici, za ní se napojíme na novou cyklostezku podél silnice, která nás dovede skoro až ke stejnojmennému hradu, jehož siluetu budeme mít před očima. S kolem to až nahoru nejde, musíte ho nechat v podhradí. Pokud máme dost času, můžeme navštívit i nedaleký Žebrák, který je však kousek mimo trasu a hlavně, jak to u hradů bývá – pěkně do kopce. Po cyklotrase 0005 pak pokračujeme až na silnici z Březové do Kublova. Za Březovou ale odbočíme vpravo do lesa k hájovně Kolna, od které je to jen kousek k Přírodní památce Zdícká skalka u Kublova. Jde o buližnickový suk, z nějž už bohužel není tak pěkná vyhlídka jako v době jeho vyhlášení přírodní památkou. Pro výjezd na Velíz zvolíme cestu z jihovýchodní strany, kudy k hoře vede naučná stezka. Z té ale odbočíme vlevo a

NA Jouglovce.

PŘÍRODNÍ památka Zdícká skalka u Kublova.

VĚTŠINA trasy vede tentokrát lesem.

Foto na stránce: Radka Žáková

Velíz

Výrazný kupovitý suk s vrcholem ve výšce 595 m n.m., jenž získal jméno podle pohanského boha stád Velese, kterému tu zřejmě bylo obětováno. Na severní straně Velízu, v sedle pod vrcholem, se nabízí návštěvníkovi hned několik významných památek. Najdete tu jednoduchý kostel s původně dvouvěžovým průčelím, kde se dochoval raně gotický portál z doby kolem 13. století. Západně od kostela, v místě, kde dnes stojí márnice, se nacházejí zbytky proboštství, které stávalo ještě v polovině 19. století. Velíz patřila v raném středověku k významnějším lokalitám Čech. Zřejmě na počátku 11. století zde byla založena kaple jako součást loveckého dvora knížete Jaromíra. Ten prý ji založil jako poděkování Janu Křtiteli za své zázračné zachránění před Vršovci. Písemné zprávy dále uvádějí, že se tu 17. listopadu 1250 odehrál obřad opasání mečem. Na příkaz krále jej vykonal v kostele sv. Jana za přítomnosti dalších urozených osob svatovítský děkan Vít. O vzniku ostrovského proboštství na Velízi zřejmě ve 13. století se píše už v Dalimilově a Pulhavově kronice. Ta také uvádí, že ve 14. století už jen skomíralo. V roce 1588 už byl klášter na Velízi již pustý. Pustý připadl Točnicku, pak Královu Dvoru a pak opět Točnicku. Novodobá rekonstrukce kostela proběhla v 90. letech 20. století za přispění Kublova a jeho občanů. Významnou úlohu při rekonstrukci kostela hrál akademický sochař a restaurátor Karel Stádník, který řídil veškeré restaurátorské a stavební práce i obnovu interiéru kostela. Jeho rodina se o kostel stará dodnes.

udržovanou roubenku, která je rodištěm autora písně Čechy krásné, Čechy mé Josefa Leopolda Zvonaře.

A teď se vydáme do lesa. Cestou kolem Dlouhé skály dojedeme pod Jouglovku. I zde jde, podobně jako u Zdícké skalky, o buližnickový kamýk. Když vyšplháte na jeho nejvyšší vrcholky, uvidíte kolem podzimně barevný křivoklátský les. Kola ale nechte dole pod skálou. Někteří k ní dojedou po lesní cestě, většina ale asi bude muset kolo tlačit.

Zpod skály se vrátíme na pěknou lesní cestu, která nás dovede až k hájovně Bušohrad. Odtud již po silnici zajedeme do Slap ke Zbirožskému potoce. Doprava vede cesta ke Skryjským jezírkům, ale my se tentokrát vydáme po modré doleva proti proudu Zbirožského potoka až k Jankovskému mlýnu. Od něj už musíme stoupat z údolí směrem na Ostrovec. Tam na návsi objevíte půvabnou dřevěnou zvonici, která je kulturní památkou.

Pokračujeme po silnici přes

PODROBNÉ VEDENÍ linie trasy na mapě najdete na: <http://www.cykloserver.cz/f/838f192184/>

Užitečné informace:

Občerstvení na trase: Biskoupky, Vosek, Rokycany
Cykloservisy na trase: Cykloservisy jsou pouze v Rokycanech
Odkazy: <http://www.kublov.cz/pages/veliz.html>
www.plzenskonakole.cz/cz/zajimava-mista-106
Trasa: <http://www.cykloserver.cz/f/838f192184/>

RODNÝ DŮM autora písně Čechy krásné, Čechy mé.

GOLEM v jedné zahradě na kraji Hořovic.

Terešovskou Huť do Terešova pod přírodní památkou V horách, která je ale na kole špatně přístupná. Jde o les s větším počtem tisů. Z Terešova pak mírně stoupáme do Biskoupek, kde se můžeme zastavit na jídlo. Přes Vejvanov dojedeme po silnici do Skomelna. Zde roste u lesa starý Skomelský dub, který se v loňském roce mj. díky spoustě podporovatelů umístil na druhém místě v celostátní anketě Strom roku. Pod dubem je odpočívka, tak se tu můžete zastavit třeba na svačinu. Další cesta šternberským lesem je příjemná včetně sjezdu k rozcestí u hájenky U Cajthamlů. V Přivěticích se napojíme na cyklotrasu 372, která nás přes Bezděkov zavede až do Březiny. Zde doporučuji (na podzim je to nejhezčí) nahlédnout do zámeckého parku, kde je hodně zajímavých stromů. Po silnici pak pěkně

SKOMELSKÝ dub.

ným sjezdem dojedeme do Oseka, kde je opět možné zastavit se na občerstvení nebo si nedaleko rybníka prohlédnout zbytky zříceniny na skále po levé straně od silnice do Rokycan. Pak už jen po silnici dojedeme do Rokycan. Projedeme přitom kolem přírodní rezervace Vosek, kde se nalézá známé „rokycanské kulíčky“, kulovité kamenné konkrce se zkamenělinami uvnitř. V Rokycanech náš výlet končí, a tak, pokud nechcete čekat na vlak, si prohlédněte aspoň stavby na náměstí a v jeho okolí.

Příště: Za vodářskými věžemi do Dobřan

Trasu připravila **Radka Žáková**, plzeňská cykloprůvodkyně a editorka portálu plzenskonakole.cz

Seriál cyklovýletů po Plzeňském a Karlovarském kraji vzniká ve spolupráci s regionálním informačním portálem pro cyklisty plzenskonakole.cz

plzenskonakole.cz